

VÄLFÄRD - MOTIONER

SLUTPROTOKOLL, CENTERPARTIETS PARTISTÄMMA
19-22 SEPTEMBER 2013

Ett hållbart val
CENTERPARTIET

SATSA PÅ FÖREBYGGANDE HÄLSOARBETE, MOTION NR 4.1

4.1 Att satsa på jobb med förebyggande hälsovård inom vård och omsorg.

Motionsyttrande:

Motionen tar upp ett viktigt ämne, nämligen hur samhället bättre kan förebygga ohälsa hos befolkningen. Centerpartiets idéprogram slår fast att ett förebyggande förhållningssätt är en förutsättning för en hållbar välfärd. Vidare står att läsa att ”folkhälsoperspektivet måste genomsyra hela samhället för att ge resultat” och att ”samhället ska ge förutsättningar för att individer ska kunna ta ansvar för sitt välbefinnande, sin hälsa och livsstil”. I välfärdsprogrammet finns en rad förslag på åtgärder som syftar till ett förbättrat förebyggande arbete. Andemeningen i motionen ligger således i linje med Centerpartiets politik.

Partistämman beslutade att anse följande att-sats besvarad:
--

4.1

ADOPTION, MOTION NR 4.2 – 4.3

Motion 4.2 föreslår att möjligheterna till inhemsk adoption ska utökas samt att de biologiska föräldrarna inte längre ovillkorligen ska kunna hindra adoption. Detta mot bakgrund av att motionären menar att en återgång till de biologiska föräldrarna när ett barn har omhändertagits inte alltid kan anses vara till barnets bästa - inte minst då barnet ofta har hunnit knyta an till den nya fosterfamiljen.

Motion 4.3 tar upp det faktum att det idag endast är tillåtet för ensamstående samt gifta par att adoptera barn. Motionären menar att lagen kan orsaka problem i de fall där den ena parten i ett samboförhållande har ett barn sedan tidigare och den nya partnern vill adoptera barnet.

4.2.1 Att svensk lagstiftning förändras så att det blir lättare med svensk adoption, för barnets bästa.

4.2.2 Att svenska föräldrar inte längre skall kunna hindra adoption om man fått några chanser och inte klarar av att förändra situationen.

4.3.1 Att om ett par bor sambo och den ena i paret är ensamstående förälder, ska den andre i paret få adoptera sin "halva" av föräldrskapet, förutsatt att båda parterna samt socialen går med på det.

Motionsyttrande:

Det är många tungt vägande faktorer som ska till för att samhället ska välja att omhänderta ett barn. Beslutet föregås alltid av en omfattande process. I enlighet med nuvarande lagstiftning och praxis är utgångspunkten vid ett omhändertagande av barn att adoption inte ska övervägas om det finns den minsta chans att de biologiska föräldrarna kan återta sitt ansvar. Därav har inhemsk adoption kommit att bli mycket ovanlig.

Utgångspunkten i alla frågor som rör barn är att sätta barnets bästa främst. Vad som är bäst för barnet är dock inte givet i alla situationer och kan ofta behöva utredas noga.

Centerpartiet delar den bild som beskrivs i motion 4.2 om att många barn far illa i sina biologiska familjer. Det förefaller också sannolikt att det idag finns flertalet fall där de biologiska föräldrarna troligen aldrig kommer att kunna bli aktuella som lämpliga vårdnadshavare.

Det går att ifrågasätta huruvida utgångspunkten om återförening med de biologiska föräldrarna i alla lägen är till barnets bästa. Idag finns omkring 250 barn yngre än fem år som har varit omhändertagna i mer än tre år. I dessa fall har barnet ofta hunnit skaffa sig en stabil anknytning till familjehemsföräldrarna. I andra fall förekommer det att ett barn får tillbringa tid i flera olika familjehem, vilket kan skapa en instabil tillvaro. Det är rimligt att anta att barn som inte har bott hos de biologiska föräldrarna på flera år och som knutit an till en ny familj, i många fall mår bättre av kontinuiteten av att stanna i den nya familjen.

Barnets rätt till kännedom om sitt ursprung är en av de grundläggande principerna i FN:s barnkonvention. Det biologiska släktskapet väger ofta tungt och de flesta människor söker någon form av förankring till sina rötter. Därför är det mycket viktigt att det ska utredas och stå bortom alla tvivel att de biologiska föräldrarna inte kommer att kunna ta hand om barnet, om adoption ska vara aktuell. Det är också viktigt att föräldrar inte drar sig för att söka stöd hos socialtjänsten av rädsla för att barnet ska bortadopteras. Dock ska det understrykas att det är barnets bästa som ska vara vägledande – inte de biologiska föräldrarnas rätt till sitt barn.

Centerpartiet ställer sig bakom den grundläggande målsättningen vid omhändertagande av barn, som anger att barnet ska kunna återgå till de biologiska föräldrarna om så är möjligt.

Centerpartiet anser dock att det i större utsträckning än idag ska bli möjligt att föra samtal om adoption i de fall där de biologiska föräldrarna har en mycket dålig prognos att inom överskådlig framtid kunna ta hand om sitt barn.

Som motion 4:3 påpekar är det idag inte tillåtet för sammanboende par att adoptera ett barn gemensamt. 2009 gjorde en statlig utredning en översyn av adoptionslagstiftningen i syfte att skapa modernare regler kring adoption. I utredningen föreslogs bland annat att även sammanboende par ska ges möjlighet att prövas som adoptivföräldrar på samma sätt som gifta par och registrerade partner.

Centerpartiet instämmer i vad som framförs i motion 4:3 och anser att lagstiftningen bör ändras så att även sammanboende par tillåts adoptera barn. Vägledande i denna fråga bör vara barnets bästa. Det förekommer att barn utvecklar ett nära band till den biologiska förälderns nya partner, som är att jämföras med en förälder-barnrelation. Det kan exempelvis röra sig om situationer där den ena biologiska föräldern avlidit eller av olika skäl inte längre finns med i bilden och där barnet betraktar den nya partnern som en förälder. Att tillåta den nya partnern att bli adoptivförälder kan ge stabilitet och trygghet åt barnet, samt ge möjlighet för de inblandade parterna att betraktas som en familj även i juridisk mening.

Förutsättningarna för detta måste vara att varje enskilt fall prövas noggrant. En tumregel bör vara att den frånvarande biologiska föräldern ger sitt samtycke till adoptionen, om så är möjligt. Det bör dock vara möjligt att frånga principen om samtycke i de fall där den ena biologiska föräldern efter omfattande prövning inte kan anses som en lämplig vårdnadshavare. Det måste även fastställas att den person som gör anspråk på att adoptera är varaktigt sammanboende med den biologiska föräldern, samt har en nära relation till barnet i fråga.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-satser:

att med barnets bästa som utgångspunkt undersöka förutsättningarna för en lagändring i syfte att möjliggöra adoption av omhändertagna barn i större utsträckning än idag.

att det ska bli möjligt för sammanboende par att genomföra gemensamma adoptioner.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

4.2.1

4.2.2

4.3.1

INKORPORERING AV BARNKONVENTIONEN I SVENSK LAG, MOTION 4.4

4.4 Att Centerpartiet verkar för att FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, till fullo inkorporeras i svensk lagstiftning och därmed blir svensk lag.

Motionsyttrande:

Centerpartiets partistämman beslutade 2011 att de fyra huvudprinciperna i FN:s barnkonvention om barnets rättigheter, så som de uttrycks i artiklarna 2, 3, 6 och 12 förs in i rättighetskatalogen i regeringsformens kapitel 2. Partistämman beslutade vidare att alla förändringar av svensk lag ska ske med syfte att förbättra barns ställning samt att Centerpartiet ska verka för att det tillsätts en utredning för att ta fram förslag på hur barns rättigheter enligt barnkonventionen kan föras in i svensk rätt på ett sätt som stärker barns rättigheter.

I utarbetandet av direktiven till regeringens utredning om en eventuell inkorporering av Barnkonventionen i svensk lag, har Centerpartiet drivit den linje som beslutades av partistämman.

FN:s barnkonvention antogs 1989 och ratificerades i Sverige året därefter. Genom att Sverige har ratificerat barnkonventionen och dess två tilläggsprotokoll, är staten redan folkrättsligt förpliktad att se till att åtagandena enligt Barnkonventionen och dess protokoll fullföljs nationellt. Konventionen och protokollen har införlivats i svensk lagstiftning genom transformering - alltså inte inkorporering - det vill säga genom att anpassa svenska bestämmelser på olika sakområden till kraven enligt Barnkonventionen.

Transformering som metod kräver successiv och kontinuerlig anpassning av nationell lagstiftning och rättslämning allteftersom konventionen behöver tolkas i ljuset av ändrade samhällsförhållanden. Centerpartiet anser att detta är en bra princip. Det ger också lagstiftare möjlighet att korrigera lagstiftningen om domstolarnas tolkning inte överensstämmer med lagstiftarens önskan. Om till exempel Utlänningslagen tolkas av Migrationsöverdomstolen så att ett svårt handikappat barn kan utvisas till ett land där adekvat vård inte finns, kan lagstiftaren göra en ändring i lagen. Om konventionstexten istället inkorporeras i svensk lagstiftning såsom motionärerna föreslår, riskerar den viktiga möjligheten att försvinna.

FN:s barnkonvention är ett juridiskt dokument som måste tolkas. Den kan, till skillnad från svensk lag, inte ändras om tolkningen visar sig krocka med lagstiftarens intentioner. I ett nyligen uppmärksammat fall fattade Migrationsverket beslut om att utvisa en tvåårig flicka till Frankrike, där hon enligt Migrationsverket kunde återförenas med sin biologiska mamma.

Flickan hade övergivits när hon bara tre veckor gammal och hade rotat sig i en svensk familj. Beslutet möttes följaktligen av hård kritik och ändrades sedan till att låta flickan stanna i den nya familjen tills vidare. Om exempelvis Migrationsöverdomstolen i det aktuella fallet hade beslutat att utvisa den tvååriga flickan med hänvisning till Barnkonventionens artikel om barns rätt till sina biologiska föräldrar, hade ingen lagstiftare kunnat ändra den fortsatta tillämpningen.

Fallet illustrerar tydligt de tänkbara konsekvenserna som en eventuell inkorporering av Barnkonventionen skulle kunna medföra. Regeringen har nyligen aviserat att man avser tillsätta en utredning för att undersöka för- och nackdelar med en inkorporering av Barnkonventionen i svensk lag. Centerpartiets linje som fastslogs av stämman 2011 ligger fast.

Centerpartiets utgångspunkt är hela tiden att hitta det som är bäst för barnen. Med det av stämman antagna förslaget kan den risk som annars skulle finnas med en inkorporering av hela Barnkonventionen undvikas, samtidigt som barnets bästa överordnas.

Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:

4.4

FÖRÄLDRAALIENATION, MOTION 4.5

Motionären redogör för begreppen Parental Alienation (PA)/Föräldraalienation samt Parental Alienation Disorder (PAD), som innebär olika situationer där ett barn utsätts för stark påverkan av en så kallad alienator – ofta i samband med vårdnadstvister – i syfte att fjärma barnet från en förälder. Motionären föreslår bland annat att PA/PAD införs som diagnoser i framtida diagnosbeskrivningar samt att PA kriminaliseras.

4.5.1 Att Centerpartiet verkar för att Parental Alienation (PA)/Föräldraalienation samt Parental Alienation Disorder (PAD) införs som diagnoser i framtida diagnosbeskrivningar.

4.5.2 Att Centerpartiet verkar för att Parental Alienation (PA)/Föräldraalienation kriminaliseras.

4.5.3 Att Centerpartiet verkar för att utbildningen gällande Parental Alienation (PA)/Föräldraalienation samt Parental Alienation Disorder (PAD) förbättras markant hos socialtjänst, psykologer och domare.

Motionsyttrande:

Det är rimligt att anta att föräldrar som försöker påverka barnen i en vårdnadstvist är ett vanligt förekommande fenomen som orsakar psykiska påfrestningar för barnet och den berörda föräldern. Motionären belyser därför en viktig företeelse.

Sannolikt behövs ökad kompetens bland berörda myndigheter och i samhället i stort i frågan. Parentalt alienationssyndrom (PAD) som begrepp saknar dock idag grund i vetenskapen och följaktligen också inom juridiken. Vidare är det troligen svårt att juridiskt fastställa vad som är ett fall av medveten påverkan från den ena föräldern och vad som bottnar i faktiskt beteende och handlingar hos den andre föräldern. Rimligen skulle detta ställa omfattande krav på förhör av barnet i fråga – något som skulle både vara svårt och påfrestande för barnet.

Nya diagnoser utreds och beslutas av ansvarig myndighet, som är Socialstyrelsen. Socialstyrelsen har som kunskapsmyndighet i uppdrag att sammanställa vetenskapliga översikter med de senaste rönen, för att ge underlag för en kunskapsbaserad vård och behandling. Frågan om nya diagnoser och diagnosbeskrivning varken kan eller ska vara föremål för politiska beslut, då politiken saknar kompetens för den typen av avgöranden.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

4.5.1

4.5.2

4.5.3

BARNFATTIGDOM, MOTION 4.6

4.6 Att ha en mera nyanserad debatt vad gäller barnfattigdom samt skapa nya mått för mätning av barnfattigdom.

Motionsyttrande:

Barnfattigdom är ett begrepp som rymmer olika definitioner av ekonomisk utsatthet hos barn – såväl relativ som absolut fattigdom. Termen används bland annat av olika barnrättsorganisationer och i den politiska debatten. Rädda Barnen – som är en av de mer framträdande organisationerna i frågan - publicerar sedan 2002 årliga rapporter om barnfattigdomens omfattning i Sverige. I rapporterna definierar Rädda Barnen barnfattigdom

utifrån hur många barn som lever i en familj som antingen har så låg inkomststandard att pengarna inte täcker nödvändiga kostnader eller får försörjningsstöd - så kallad absolut fattigdom. Andra organisationer, exempelvis UNICEF, granskar istället medianinkomsten i landet och mäter golvet (oftast normen för försörjningsstöd) i procent av medianinkomsten – så kallad relativ fattigdom.

Således finns ingen vedertagen modell för hur barnfattigdom ska mätas. Barnfattigdom är inte heller ett begrepp som används i den officiella statistiken av någon myndighet. Därför är det inte möjligt att påverka vilka mått av barnfattigdom som används i den offentliga debatten.

Barn som växer upp i fattiga familjer har i stort sett alltid en eller två arbetslösa föräldrar. Om man verkligen menar allvar med att minska barnfattigdomen måste därför förslag riktas mot att få fler föräldrar i arbete kombinerat med riktade stödinsatser. Centerpartiet driver därför en aktiv politik för att bryta utanförskap. Reformen som ROT och RUT, sänkt restaurangmoms, sänkt arbetsgivaravgift för unga och jobbpeng är några exempel på åtgärder som syftar till att få fler människor i arbete. Centerpartiet har också drivit igenom att det ska bli möjligt att kombinera försörjningsstöd och arbetsinkomster.

Centerpartiet delar motionärens ambition om att nyansera diskussionerna om barnfattigdom. Centerpartiet har under de senaste åren deltagit aktivt i mediedebatten som omgärdat flertalet barnfattigdomsrapporter. Framför allt är det värt att problematisera användandet av relativ fattigdom som mått på levnadsstandard. Sannolikt är det ett sätt att mäta som stjäl fokus från den grupp barn som är allra mest utsatta.

Partistämman beslutade att anse följande att-sats besvarad:

4.6

BARNS RÄTTIGHETER ATT BLI HÖRDA, MOTION 4.7

- 4.7.1 Att skolsköterskan, BVC-personalen och andra som har kontakt med behövande får en kontaktyta att rekommendera behövande till. Som bara har till uppgift att lyssna på barnets historia.
- 4.7.2 Att Akademiska sjukhusets funktion för utveckling av metoder att ta hand om utsatta barn (orosanmälda) får resurser att utreda samtliga anmälningar som kommer till dem. Idag ökar antalet anmälningar medan antalet utredningar

minskar. Kostnaderna att inte ta hand om dessa utsatta uppgår årligen till 25 miljarder kronor ca.

Motionsyttrande:

Precis som motionären framhåller, är det viktigt att barn och ungdomar har någonstans dit de kan vända sig om de känner sig utsatta eller behöver stöd. Rädsla för att ge sig till känna eller att svika föräldrarna eller någon annan vuxen, kan göra att barn drar sig för att söka hjälp och stöd. Därför är det också viktigt att det finns möjlighet till samtal under sekretess.

Enligt lag är alla som på olika sätt arbetar med barn och ungdomar skyldiga att anmäla till socialtjänsten om de misstänker att ett barn far illa. Det gäller till exempel personal inom skola, fritidshem och hälso- och sjukvården. Lagen är till för att skydda barn från att bli utsatta för brott eller fara illa på annat sätt.

Barn kan också behöva stöd och hjälp utan att blivit utsatta för brott. I de fallen finns till exempel skolans kuratorer eller barn- och ungdomspsykiatri (BUP), som har tystnadsplikt. Barn kan även ringa eller ställa frågor via webben till BUP. Organisationen BRIS har en hjälptelefon dit barn och unga under 18 år anonymt kan vända sig för att prata med en vuxen.

Vad gäller särskilda anslag till sjukhus eller andra vårdmottagningar ligger ansvaret för sådana beslut på respektive landsting eller region.

Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:

4.7.2

Partistämman beslutade att anse följande att-sats besvarad:

4.7.1

ATT FÅ UNGDOMAR ATT BLI VUXNA, MOTION 4.8

4.8 Att skapa en organisation för att killar och tjejer i normal värnpliktsålder får lämna sina hem och bli vuxna.

Motionsyttrande:

Den 1 juli 2010 avskaffades värnplikten i fredstid. Det tycker Centerpartiet är bra. Vi har länge arbetat för att frivillighet, motivation och viljan att tjänstgöra i insatsförsvaret nationellt och internationellt ska utgöra grunden för rekrytering.

Vuxen är man i juridisk mening vid 18 års ålder. Synen på vilken mognad man bör uppnå för att anses som vuxen kan variera mellan människor. Att tvinga in unga personer i gruppboenden för att i enlighet med motionärens önskemål lära sig att ta vara på sig själva, skulle vara att inkräkta på den enskilda människans frihet. Det bästa vi kan göra för att ge unga människor en möjlighet att börja sitt vuxenliv på allvar är att få igång bostadsbyggandet så att de lättare kan få en möjlighet att flytta ifrån föräldrahemmet.

Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:
--

4.8

LIBERALISERING AV LAGSTIFTNINGEN RÖRANDE SURROGATMÖDRASKAP, MOTION NR 4.9

4.9.1 Att Centerpartiet verkar för tillsättande av utredning om en modernisering och liberalisering av lagstiftningen rörande surrogatmödraskap.

4.9.2 Att stämman beslutar översända motionen till partistämman.

Motionsyttrande:

Motionären lyfter en angelägen och aktuell fråga. Regeringen fattade 2012 beslut om att tillsätta en förutsättningslös utredning om surrogatmödraskap.

Idag drabbas omkring 10–15 procent av alla svenska par av ofrivillig barnlöshet. Skälen kan bota i såväl medicinska orsaker som livsstil eller sexuell läggning. För många människor utgör möjligheten att bli förälder den grundläggande meningen med livet. Att inte kunna få barn kan därför vara mycket psykiskt påfrestande.

Forskningen har under de senaste åren gjort stora framsteg vad gäller assisterad befruktning. Parallellt med den medicinska utvecklingen har det också skett en attitydförändring i samhället vad gäller olika typer av sexuell läggning och varierande familjekonstellationer. Sammantaget har det resulterat i en större acceptans hos befolkningen inför olika metoder för att skaffa barn.

Centerpartiets utgångspunkt är att samhället ska stödja ansvarsfulla vuxna som vill ha barn. Ett ansvarsfullt föräldraskap bygger på förmågan att ge barnet kärlek, trygghet och omsorg – oberoende av på vilket sätt barnet blivit till, föräldrarnas sexuella läggning eller om föräldrarna lever i en parrelation. Det övergripande perspektivet i frågan om assisterad befruktning och föräldraskap ska vara barnets bästa. Barn ska också ha rätt att i den mån det är möjligt ges kännedom om sitt ursprung.

Mot bakgrund av detta anser Centerpartiet att lagstiftningen bör utvidgas till att omfatta fler metoder för assisterad befruktning. Vårdfärd rapporten vill belysa två sådana metoder.

Den ena metoden är så kallad embryodonation, som innebär att en kvinna blir gravid av såväl donerad sperma som donerade äggceller. Metoden går på så sätt att delvis jämföras med adoption. Genom embryodonation ges dock kvinnan möjlighet att bära och föda ett barn, vilket för många är betydelsefullt.

Ett annat tillvägagångssätt för ofrivilligt barnlösa är surrogatmödraskap. Trots att metoden inte är tillåten i Sverige, förekommer det redan idag att svenska par skaffar barn genom surrogatmödrar i andra länder. Det gäller exempelvis manliga homosexuella par eller fall där kvinnan saknar livmoder.

Enligt Socialstyrelsen är det omkring 100 barn i Sverige som har blivit till via surrogatmödraskap de senaste åren. För dessa barn uppstår idag en rad problem. Ofta förekommer det att fastställandet av vårdnadshavaren drar ut på tiden, på grund av osäkerhet hos socialtjänsten kring lagstiftningen. Resultatet blir att barnet står utan reell vårdnadshavare under tiden, vilket är både rättsosäkert för barnet och psykiskt påfrestande för föräldrarna.

Centerpartiet anser att utgångspunkten måste vara barnets rätt till en vårdnadshavare. Ur ett barnperspektiv är det därför viktigt att få en tydligare lagstiftning på plats. Statens Medicinsk Etiska Råd (SMER) slog nyligen fast i en rapport att det bör bli tillåtet med så kallat altruistiskt surrogatmödraskap. Altruistiskt surrogatmödraskap innebär att surrogatmodern inte erhåller någon ekonomisk ersättning samt att det finns en nära relation mellan surrogatmodern och de potentiella föräldrarna.

Samtidigt finns det många juridiska aspekter att beakta vid en lagändring, såsom vad som händer om surrogatmodern skulle vilja utföra en abort eller behålla barnet vid födseln. Detta bör utredas noga inom ramen för den statliga utredning som regeringen tillsatt på området.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-sats:

att altruistiskt surrogatmödraskap och embryodonation blir tillåtna metoder för assisterad befruktning.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

4.9.1

4.9.2

ÄLDRE, MOTION NR 4.10 – 4.12

Motion 4.10 efterlyser förbättringar inom äldreomsorgen, till exempel vad gäller tiden som ägnas åt omsorg och de äldres behov. Motion 4.11 lyfter äldre människors behov av att få längre tid hos läkare på vårdcentral än vad som är möjligt idag och menar att särskilda äldrevårdcentraler kan vara en lösning på detta.

I motion 4.12 efterlyses en ökad helhetssyn inom äldreomsorgen. Motionären menar att äldre personers behov av olika typer av insatser inte kan bedömas på ett optimalt sätt av biståndshandläggare, vilka enligt motionären har olika ansvarsområden och därmed inte har tillräcklig översikt. Motionären föreslår därför att dagens biståndshandläggare ersätts av en tjänst som får ett helhetsansvar för den äldre.

4.10 Att förbättra äldrevården på alla plan.

4.11.1 Att Centerpartiet undersöker var i Sverige som det finns behov av äldrevårdcentraler.

4.11.2 Att Centerpartiet arbetar för att äldrevårdcentraler ska införas på de orter där det föreligger ett behov för sådana.

4.12.1 Att Centerpartiet lägger fram ett förslag på att ersätta dagens biståndshandläggare med en annan befattning.

4.12.2 Att Centerpartiet lägger fram ett förslag på att en ny organisation bildas där den nya befattningen kräver relevant medicinsk utbildning.

Motionsyttrande:

Motion 4.10 lyfter en rad olika tankar om generella förbättringar i vården och omsorgen om de äldre. Centerpartiet anser motionen besvarad med hänvisning till avsnittet om äldre i välfärdsprogrammet.

I motion 4.11 förs förslaget om särskilda äldrevårdcentraler fram. Precis som motionärerna påpekar har äldre personer ofta behov av längre besök på vårdcentral till följd av att de inte sällan har flera olika diagnoser och åkommor. Flera landsting har löst frågan genom att ge vårdcentralerna en större ersättning för personer över exempelvis 65 år. Grundidén kring äldrevårdcentraler är god, men Centerpartiet anser att det bör vara upp till varje landsting att besluta om behovet av sådana samt att utforma vårdvalssystem som möjliggör etablering av specialiserade vårdmottagningar.

I motion 4.12 lyfts vikten av samordning av insatserna kring äldre multisjuka. Centerpartiet instämmer i att det finns ett stort behov av koordinering av vård och omsorg för äldre samt personer med flera olika diagnoser. Denna problematik tas upp i avsnittet om äldre i välfärdsprogrammet och Centerpartiet anser därmed motionen besvarad.

<p>Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:</p>

<p>4.11.1</p>

<p>4.11.2</p>

<p>Partistämman beslutade att anse övriga att-satser i detta avsnitt besvarade:</p>
--

<p>4.10</p>

<p>4.12.1</p>

TANDHYGIENISTER PÅ ÄLDREBOENDEN, MOTION 4.13

Motionären förespråkar ett överförande av landstingets ansvar för den uppsökande tandvårdsverksamheten till kommunerna. Motionären menar att den nuvarande ansvarsdelningen mellan kommun och landsting leder till att många äldre och funktionshindrade inte nås av insatserna. Att överföra den uppsökande verksamheten med

munhälsobedömning, råd och utbildning, kan till kommunerna skulle ge förutsättningar för en mer samlad verksamhet, anser motionären.

- 4.13 Att Centerpartiet verkar för att utreda möjligheten att överföra landstingets ansvar för den uppsökande verksamheten med munhälsobedömningar och utbildning av omsorgspersonal i tand- och munvård till kommunerna för en mer sammanhållen verksamhet.

Motionsyttrande:

I takt med stigande ålder drabbas många av försämrad munhälsa. Tandlossning och inflammationer kan medföra både ohälsa, försämrad förmåga att äta och svår smärta. En del sjuka, äldre eller personer med funktionsnedsättningar har därför rätt till ekonomiskt stöd för tandvård från landstinget. Stödet omfattar uppsökande verksamhet, nödvändig tandvård, tandvård som led i sjukdomsbehandling och tandvårdshjälpmedel. Nödvändig tandvård är tandvård som krävs för att man ska kunna äta, till exempel tandproteser.

Den uppsökande verksamheten innebär först och främst ett personligt besök av en tandläkare eller tandhygienist som gör en enklare hälsokontroll i munnen, samt ger råd om daglig munvård. Verksamheten består även av munhälsobedömning, utbildning av vårdpersonal samt nödvändig tandvård och sker i det egna hemmet eller det särskilda boendet.

Centerpartiets uppfattning är att motionären pekar på ett problem som förekommer i varierande utsträckning i landets kommuner. Mycket tyder på att det saknas tillräcklig kunskap inom den kommunala äldreomsorgen kring den uppsökande verksamheten. Därför ser Centerpartiet positivt på förslaget om att äldreboenden själva kunna anställa tandhygienister. Som motionären också påpekar ligger detta i linje med den förestående kommunaliseringen av hemsjukvården.

Partistämman beslut att avslå följande att-sats:

4.13

RÄTTEN TILL EN DIAGNOS OCH SJUKVÅRD I RIMLIG TID, MOTION 4.14

- 4.14.1 Att Centerpartiet driver frågan om rätt till diagnos inom tre dygn.
- 4.14.2 Att Centerpartiet arbetar med att höja kompetens hos politiker som arbetar med frågor som rör hälso- och sjukvård både inom landsting eller kommun.

4.14.3 Att Centerpartiet arbetar med att stärka det friska hos patienten oavsett vårdform.

4.14.4 Att Centerpartiet skapar innovativa miljöer inom vården så att patienter snabbare kan få vård och behandling.

Motionsyttrande:

Centerpartiet delar motionärens åsikt om att det är viktigt att patienter får en diagnos ställd så snabbt som möjligt, vilket också är den princip som hälso- och sjukvården arbetar efter. I flera fall krävs dock en omfattande och ibland tidskrävande utredning, vilket kan vara nödvändigt för att få fram rätt diagnos. Därför anser inte Centerpartiet att det vore lämpligt att låsa sig vid en specifik tidsgräns för när en diagnos ska vara ställd.

Ett viktigt sätt att säkerställa tidig diagnostisering och behandling av patienten är att stärka första linjens vård, eftersom det ofta är dit människor söker sig i första hand. Vårdvalsreformen har bidragit till minskade köer inom primärvården och på så sätt gjort hälso- och sjukvården mer tillgänglig för människor. Centerpartiet arbetar för att vårdvalet ska utökas till fler områden inom sjukvården.

Innovationer och nya välfärdsteknologiska lösningar kan bidra till en mer effektiv vård och behandling. Centerpartiet instämmer i andemeningen i fjärde att-satsen med hänvisning till avsnittet om välfärdsinnovationer i välfärdsprogrammet.

Det är angeläget att politiker som befattar sig med hälso- och sjukvårdsfrågor har tillräckligt goda kunskaper för att fatta välgrundade beslut. Därför finns bland annat landstingens och regionernas hälso- och sjukvårdsförvaltningar där tjänstemän med specialistkunskaper har i uppgift att bereda ärenden och leverera beslutsunderlag åt politiker. Centerpartiet anser att det redan idag finns tillräcklig tillgång till kunskap och kompetens åt berörda politiker.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

4.14.1

4.14.2

4.14.3

Partistämman beslutade att anse övriga att-satser i detta avsnitt besvarade:

4.14.4

TELEMEDICIN, MOTION 4.15

4.15 Att man snarast startar en seriös stor studie och utvärdering på telemedicinens fördelar.

Motionsyttrande:

Utvecklingen av IT och välfärdsinnovationer har gjort det möjligt att använda information för en rad olika ändamål, till exempel att erbjuda en vård och omsorg som i högre grad är anpassad utifrån individens behov. Motionären lyfter fram en av många intressanta metoder som tillkommit av denna utveckling.

Den nationella eHälsastrategin är regeringens strategi om tillgänglig och säker information inom vård och omsorg. Strategin leds av Socialdepartementet i samarbete med Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Vårdföretagarna samt Famna. Strategin innehåller en rad olika mål, till exempel utvecklingen av nya telefonbaserade informations- och rådgivningstjänster. Telemedicin är en teknik som vi sannolikt kommer att se mer av framöver.

Med hänvisning till avsnittet om välfärdsinnovationer i välfärdsprogrammet föreslår Centerpartiet att motionen ska anses besvarad.

Partistämman beslutade att anse följande att-sats besvarad:

4.15

ALKOHOL, MOTION NR 5.1-5.3

5.1 Att Centerpartiet ska verka för att ta bort begränsningen för föreningar på landsbygden att söka tillfälliga alkoholtillstånd.

5.2.1 Att Centerpartiet ska verka för att privata företag ska kunna sälja alkoholdrycker i Sverige.

- 5.2.2 Att Centerpartiet ska verka för att finna en överenskommelse i Alliansen att Systembolagets roll omdefinieras till att behandla tillstånd för alkoholförsäljning, tillsyn, rådgivning och utbildning för företag som vill sälja alkoholdrycker.
- 5.2.3 Att motionen skickas vidare till Centerpartiets riksstämman.
- 5.3 Att Centerpartiet verkar för att legalisera försäljning av mindre starka alkoholdrycker som öl och vin i livsmedelsbutiker.

Motionsyttrande:

Serveringstillstånd kan enligt Alkohollagen 7 kap 5§ avse servering året runt eller årligen under en viss tidsperiod (stadigvarande tillstånd). Tillståndet kan även avse en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle. Det exakta antalet gånger som ett tillfälligt tillstånd kan sökas anges inte i Alkohollagen. Däremot anger praxis att man med enstaka tidsperiod avser några dagar upp till ett par månader.

Om antalet möjliga beviljanden av tillfälliga tillstånd vore obegränsat, skulle det i praktiken innebära samma förutsättningar som ett stadigvarande tillstånd. Detta skulle enligt Centerpartiet inte vara önskvärt. Syftet med begränsningen är bland annat att möjliggöra tillsyn över verksamheten, men även för att en verksamhetsinnehavare inte ska kunna friskriva sig från ansvar. Ett annat skäl till en restriktiv tillståndsgivning är hänsyn till etablerade restaurangers ekonomiska förutsättningar och konkurrens på lika villkor.

Ambitionen att värna om landsbygdens föreningar som framförs i motion 5.1 är lovvärd. Föreningarnas verksamhet är en viktig del av en levande landsbygd. Småskalig produktion av alkoholhaltiga drycker är en växande sektor och ett viktigt komplement för landsbygdsföretag. Det bör göras en genomgång av regelverket inklusive alkoholskatter för att underlätta den utvecklingen. Centerpartiet anser dock att en restriktiv alkoholpolitik är av stor vikt och bör tillämpas även fortsättningsvis.

Centerpartiet vill främja måttfulla dryckesvanor och nykterhet bland minderåriga, gravida och trafikanter. En minskad alkoholkonsumtion skulle förbättra folkhälsan och leda till färre sociala problem som våldsbrott och övergrepp. Attityden till alkohol måste påverkas med olika styrmedel som information, mobilisering av det civila samhället och lagstiftning.

Den statliga utredningen om gårdsförsäljning av alkoholdrycker som presenterades 2010 föreslog att den som yrkesmässigt tillverkar alkoholdrycker, efter tillstånd, ska kunna sälja alkohol i begränsade kvantiteter. Förslaget innebar att låta försäljning ske i samband med studiebesök på

tillverkningsstället, föreläsning eller liknande. Centerpartiet har länge drivit frågan om gårdsförsäljning och verkar för att det ska bli tillåtet under förutsättning att det inte hotar folkhälsan eller Systembolagets detaljhandelsmonopol.

Det förebyggande arbetet mot alkoholmissbruk är centralt. Missbruk av alkohol för med sig social utslagning, brottslighet och försämrad hälsa. Centerpartiet förespråkar därför en restriktiv alkoholpolitik. I den restriktiva alkoholpolitiken är tillgänglighetsbegränsningar ett verkningsfullt instrument. Därför värnar Centerpartiet Systembolagets detaljhandelsmonopol.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-satser:

- att se över regelverket för småskalig produktion av alkoholhaltiga drycker.
- att tillåta gårdsförsäljning.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

- 5.1
- 5.2.1
- 5.2.2
- 5.2.3
- 5.3

ANTIBIOTIKA, MOTION NR 5.4 – 5.5

Motion 5.4 föreslår att samhället vidtar förberedande åtgärder för att kunna möta eventuella konsekvenser av framtida antibiotikaresistens. Motionären vill att samhället ska anta en bredare syn på antibiotikaresistens, från att betraktas primärt som ett medicinskt problem till att bli bedömt som ett samhällsproblem. Motion 5.5 menar att det har lagts för lite resurser på forskning kring nya antibiotiska läkemedel de senaste åren och gör gällande att skälet bottnar i att sådan forskning inte är lönsam för de privata läkemedelsföretagen. Därför anser motionären att staten ska ta ansvar för att forska fram nya antibiotiska läkemedel.

- 5.4.1 Att Centerpartiet i Stockholm stad arbetar för att förberedande åtgärder, exempelvis genom konsekvens- och beroendeanalyser, vidtas för att bättre kunna möta eventuella konsekvenser av att antibiotika inte kan användas som idag.

- 5.4.2 Att Centerpartiet i Stockholm stad arbetar för att påverka landstingsgruppen att arbeta för att konsekvensanalyser/beroendeanalyser genomförs inom landstingets hela verksamhet samt att förberedande åtgärder (utöver att minska användningen av antibiotika) vidtas för att möta eventuella konsekvenser av att antibiotika inte kan användas som idag.
- 5.4.3 Att Distriktsstyrelsen föreslår partistyrelsen att Centerpartiet ska arbeta nationellt för att bredda synen från att antibiotikaresistens främst är ett medicinskt/hälso-
problem till att det är ett samhällsproblem.
- 5.4.4 Att Distriktsstyrelsen föreslår partistyrelsen att Centerpartiet ska arbeta för att en nationell tvärspektoriell strategi för att hantera konsekvenser av förvärrad antibiotikaresistens tas fram.
- 5.4.5 Att Distriktsstyrelsen föreslår partistyrelsen att Centerpartiet ska driva frågan om utökat globalt samarbete för att förebygga antibiotikaresistens.
- 5.4.6 Att Distriktsstyrelsen föreslår partistyrelsen att Centerpartiet internationellt och nationellt arbetar för att forskningen på området intensifieras och får rätt förutsättningar att verka.
- 5.5 Att Sverige, eventuellt tillsammans med EU och kanske andra stater, skapar läkemedelsbolag som drivs av statliga pengar.

Motionsyttrande:

Motionärerna tar upp den mycket angelägna frågan om antibiotikaresistens. I takt med att användandet av antibiotika har ökat, har risken för uppkomst och spridning av resistent bakterier tilltagit. Utvecklingen riskerar att leda till svårigheter att bota sjukdomar och åkommor som kräver behandling med antibiotika. Därför måste antibiotikaförskrivningen minska.

Sedan Alliansen tog över makten har patientsäkerhet varit en prioriterad fråga. Där ingår arbetet med att minska spridningen av resistent bakterier genom att hålla nere antibiotikaförskrivningen. Sedan 2011 finns en patientsäkerhetslag som drar upp riktlinjerna för hur vården ska bli säkrare. Varje år gör staten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) upp överenskommelser för patientsäkerhetsarbetet, där landstingen får ta del av stimulansmedel utifrån ett antal grundkrav och indikatorer. En av indikatorerna är minskad antibiotikaförskrivning.

1995 bildades Strama (Strategigruppen för rationell antibiotikaanvändning och minskad antibiotikaresistens), som så småningom resulterade i flera lokala Stramagrupper för samarbete mellan olika specialiteter samt en nationell organisation för experter och huvudmän. Sedan 2010 finns det så kallade Stramarådet, som är ett rådgivande organ med uppgift att bistå Smittskyddsinstitutet i frågor som rör antibiotikaanvändning och minskad antibiotikaresistens samt arbetet med att främja ett tvärsektoriellt och lokalt förankrat arbetsätt där berörda myndigheter, landsting, kommuner och ideella organisationer ingår. Stramarådet samverkar med nätverket av lokala Stramagrupper

Centerpartiet instämmer i att antibiotikaresistens är en mycket angelägen fråga och att det krävs ett övergripande arbete för att förebygga detta. Redan idag pågår ett intensivt arbete på området. Centerpartiet ska även fortsättningsvis verka för minskad antibiotikaförskrivning samt att arbetet mot spridning av resistenta bakterier fortsätter.

Att hitta nya typer av antibiotika är en utmaning för vetenskapen. Även om det bedrivs forskning på området idag går utvecklingen av nya läkemedel långsamt. På senare år är det mycket få nya antibiotika som har nått vården. Det stämmer som det framhålls i motion 5.5 att forskning på nya antibiotikaläkemedel är mindre lönsam än andra projekt. Därför krävs insatser för att öka incitamenten till forskning på området.

Sverige har tagit en rad olika internationella initiativ till ett globalt samarbete kring antibiotikaresistens. Under det svenska EU-ordförandeskapet 2009 etablerades ett samarbete mellan EU-kommissionen och de läkemedelsföretag som bedriver antibiotikaforskning. 2011 presenterade EU-kommissionen en ny handlingsplan för att mildra effekterna av resistensproblemen – mycket tack vare det etablerade samarbetet. Den svenska regeringen har en strategi för arbetet inom WHO där antibiotikaresistens är en högt prioriterad fråga. Genom svenska initiativ har även EU och USA inlett ett omfattande samarbete för att minska antibiotikaresistensen.

Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:

5.5

Partistämman beslutade att anse följande att-satser besvarade:

5.4.1

5.4.2

5.4.3

5.4.4

5.4.5

5.4.6

AKTIV DÖDSHJÄLP, MOTION NR 5.6

5.6 Att Centerpartiet verkar för att en statlig utredning med tillgång till medicinsk, juridisk, etisk och teologisk expertis tillsätts för fortsatt arbete för och legalisering av aktiv dödshjälp.

Motionsyttrande:

Centerpartiet instämmer i att rätten till värdighet i livets slut är en angelägen fråga, som i grunden handlar om medmänsklighet och god omsorg. En förbättrad vård i livets slutskede – så kallad palliativ vård - är en prioriterad uppgift för Centerpartiet. Inom ramen för regeringens satsning "De mest sjuka äldre" är utvecklingen av den palliativa vården ett utpekat område. Bland annat har Socialstyrelsen nyligen tagit fram de första nationella riktlinjerna för palliativ vård.

Redan idag är det tillåtet enligt lag att avstå från att inleda livsuppehållande behandling och att som patient kräva att livsuppehållande behandling ska avslutas. Socialstyrelsen slog även i ett tidigare fall fast att det till och med var tillåtet att på patientens begäran stänga av en respirator. Det är också lagligt att i den palliativa vården kraftfullt ångestdämpa, smärtstilla och palliativt söva patienten även om konsekvensen blir att livet blir kortare.

Vad gäller aktiv dödshjälp anser Centerpartiet att det strider mot sjukvårdens etiska grundprinciper om att stå i livets tjänst, bota, lindra och trösta. Det står även i strid med den etik som samhället baseras på, nämligen att ingen har rätt att ta en annan människas liv. Idag finns heller inga läkemedel i Sverige som leder till säker död. Amerikanska avrättningsmetoder med injektion av tre olika läkemedel är den enda metod som är vetenskapligt baserad.

Aktiv dödshjälpl motiveras av situationer där sjukvården inte har klarat sitt uppdrag att trösta och lindra smärta, oro och ångest i livets slutskede. Slutsatsen av dessa misslyckanden måste vara att förbättra den palliativa vården – inte att medverka till självmord.

Centerpartiet anser inte att det är rimligt att kräva av sjukvårdspersonal att medverka till självmord. Vidare finns det en risk att allmänhetens förtroende för sjukvården skulle minska om vården fick i uppgift att bistå i att avsluta liv. Svårt handikappade och sjuka skulle riskera att hamna i dilemmat att med hänsyn till lidande anhöriga begära läkarassisterat självmord för att lindra lidandet för de nära och kära. Hur ska man vara säker på att det är den svårt sjukes vilja och inte de anhörigas uttalade önskemål.

Läkare som arbetar med svårt sjuka döende barn och vuxna upplever inget behov av läkarassisterade självmord eller aktiv dödshjälpl. Däremot efterfrågas förbättrade möjligheter till palliativ vård. På många håll i landet finns hospice som erbjuder palliativ vård till patienter i livets slutskede, vilken är mycket uppskattad av både patienter och närstående. Centerpartiet bör fortsätta verka för utvecklingen av god palliativ vård i hela landet.

Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:

5.6

KOMMUNERNAS BETALNINGSANSVAR, MOTION NR 5.7 – 5.9

Motionärerna ställer sig kritiska till lagen om kommunernas betalningsansvar, som innebär att en patient som vårdats på sjukhus - och som därefter ska få vård genom kommun och primärvård – får ligga kvar på sjukhus i fem vardagar, utan att kommunen behöver betala. Därefter ska kommunen betala en avgift till sjukhuset. Motionärerna menar att resultatet av lagen har blivit att många färdigbehandlade patienter idag ligger kvar på sjukhus i onödan, vilket både är kostsamt och orsakar lidande för patienterna.

5.7 Att Centerpartiet verkar för en lagändring så att tiden kortas från 30 dagar till en, utifrån ett patientperspektiv, lämplig tidsgräns.

5.8.1 Att antalet dagar då så kallade betalningsansvar för färdigbehandlad inom den psykiatriska heldygnsvården likställs med antalet dagar inom den somatiska vården.

5.8.2 Att motionen antas av Falkenbergs centeravdelning.

- 5.8.3 Att motionen vidarebefordras till Centerpartiets riksdagsgrupp för vidare behandling i Socialdepartementet.
- 5.9.1 Att en översyn görs av reglerna för hur många dygn landstinget ska ha det ekonomiska ansvaret för en patient som är medicinskt färdigbehandlad och som har genomgått vårdplanering.
- 5.9.2 Att en ändring av regelverket görs så att det inte bara är vardagar, svarta, dagar som räknas utan att även helgdagar, röda, dagar räknas.

Motionsyttrande:

Lagen om kommunernas betalningsansvar som ger kommunerna fem respektive 30 betalningsfria dagar för den somatiska respektive psykiatriska vården kom till på 90-talet. Då såg situationen i sjukvården annorlunda ut - vårdtiderna var längre och fem dagar ansågs vara en rimlig tid för att planera överförandet till den kommunala vården. Centerpartiet delar motionärernas syn på kommunernas betalningsansvar som en föråldrad lag.

Idag är vårdflödet betydligt snabbare än på 1990-talet och lagen leder ofta till att utskrivningsklara patienter blir kvarliggande och orsakar vårdplatsbrist. Att den som är färdigbehandlad på sjukhus får gå över till mer anpassade vårdformer skulle både gynna patienten som har vårdats och dämpa trycket på vårdplatser.

Det stämmer som motionärerna påpekar att systemet med betalningsansvar är mycket kostsamt. Enligt en granskning gjord av Dagens Medicin har lagen kostat kommunerna omkring 300 miljoner kronor sedan 2010. Det är varken ett effektivt eller ansvarsfullt sätt att hantera de gemensamma skattepengarna.

Frågan om hur vårdplaneringen vid utskrivning från sjukhus kan förbättras diskuteras just nu inom Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Centerpartiet bör även driva frågan om en lagändring nationellt. Ett bra samarbete mellan kommunen och landstinget sparar både lidande och pengar.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-satser:

Att en översyn görs av reglerna för hur många dygn landstinget ska ha det ekonomiska ansvaret för en patient som är utskrivningsklar och som har genomgått vårdplanering, med inriktning att likställa reglerna mellan psykiatriskt och somatisk vård.

Partistämman beslutade att anse följande att-satser besvarade:

5.7

5.8.1

5.8.2

5.8.3

5.9.2

TANDVÅRDSKOSTNADER, MOTION NR 5.10 – 5.12

- 5.10 Att partistämman beslutar att Centerpartiet i regering och Riksdag skall föreslå att tandvården skall jämföras med övrig sjukvård och sammanföras med ”den vanliga sjukvården” till ett ekonomiskt system med samma ekonomiska premisser för tandvårdspatienter som för andra patienter.
- 5.11 Partistämman beslutar att Centerpartiet ska arbeta aktivt för att tandvården ska ingå i sjukförsäkringen.
- 5.12.1 Att Centerpartiet verkar för förbättrad information om tandvårdsstödet samt skyddet mot höga kostnader.
- 5.12.2 Att Centerpartiet fortsätter att arbeta för stegvisa förbättringar av tandvårdsstödet omfattning och skydd mot höga kostnader.

Motionsyttrande:

En god munhälsa ger också förutsättningar för en bra hälsa i övrigt. Dålig tandstatus kan orsaka problem såsom bristande nutrition hos äldre, men kan också vara stigmatiserande för den som exempelvis saknar tänder. Tänderna kan därför inte ses som en separat del av kroppen, utan har betydelse för människors allmäntillstånd och livskvalitet. Motionärerna belyser således en viktig fråga.

På många sätt har tandvården varit ett område där plånboken styr och där personer med låga inkomster – däribland unga vuxna - i många fall valt att avstå från tandvård. Detta utgjorde bakgrunden till att Alliansen 2008 införde en tandvårdsreform med ett högkostnadsskydd och ett allmänt tandvårdsbidrag (ATB). Genom ATB får alla, från och med det år man fyller 20 år, ett bidrag till regelbundna tandvårdsbesök. Till och med det år man fyller 29 år och från och med

det år man fyller 75 år bidraget 300 kronor per år. Från och med det år man fyller 30 år och till och med det år man fyller 74 år är bidraget 150 kronor per år.

Högekostnadsskyddet inom tandvården innebär att kostnader för den enskilde över 3 000 kronor under en tolv månadersperiod subventioneras. Mellan 3 001 och 15 000 kronor ersätts 50 procent av kostnaden. Över 15 000 kronor är ersättningen 85 procent. Den 1 januari 2013 infördes också det tredje steget i tandvårdsreformen, med förstärkt stöd till personer som kan få problem med tänderna på grund av sin sjukdom eller funktionsnedsättning. Centerpartiet anser att Centerpartiet bör verka för att tandvårdsstödet skydd på sikt utökas, förutsatt att det finns ekonomiskt utrymme för detta.

En granskning utförd av Riksrevisionen 2012 visar att tandvårdsstödet fortfarande har ett antal brister. Bland annat visade granskningen att det allmänna tandvårdsbidraget inte har fått så många människor att gå regelbundet till tandläkaren som regeringen hade hoppats på. Till följd av detta gav Riksdagen regeringen i uppdrag att undersöka om det allmänna tandvårdsbidraget och högekostnadsskyddet är rätt utformade. Utvärderingen har inletts under 2013 och kommer att följas av framtagandet av nya indikatorer, samt en informationskampanj och en ny mätning under 2014. Utvärderingen beräknas vara klar 2015.

Enligt beräkningar från Riksdagens Utredningstjänst (RUT) skulle en harmonisering av subventionen inom sjuk- och tandvård ge upphov till en årlig utgiftsökning på omkring 6 miljarder kronor, förutsatt att man behåller dagens allmänna tandvårdsbidrag. Detta skulle innebära en ökning motsvarande närmare 10 procent av det nuvarande statliga utgiftsområdet hälso- och sjukvård samt socialtjänst.

Mot bakgrund av de omfattande reformer som har införts inom tandvården de senaste åren, samt den stora utgiftsökning som det skulle innebära att lägga in tandvården i högekostnadsskyddet för sjukvård, är inte Centerpartiet beredd att bifalla motionerna 5.10 och 5.11.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-sats:

Att Centerpartiet ska verka för att tandvårdsstödet skydd på sikt utökas, förutsatt att det finns ekonomiskt utrymme för detta.

Partistämman beslutade att anse följande att-satser besvarade:

5.10

5.11
5.12.1
5.12.2

ODONTOLOGISK FORSKNING, MOTION NR 5.13

Motionen efterlyser större satsningar på odontologisk forskning. Motionären menar att det faktum att det idag endast läggs några promille av forskningsanslagen på odontologisk forskning inte motsvarar de totala kostnaderna för tandvård som uppgår till ca 22 miljarder kronor. Motionären påpekar att forskning står nerskrivet som ett viktigt uppdrag i Hälso- och sjukvårdslagen och anser att motsvarande formulering bör finnas i Tandvårdslagen.

5.13 Att Centerpartiet verkar för att forskningen skrivs in i Tandvårdslagen på motsvarande sätt som i Hälso- och sjukvårdslagen.

Motionsyttrande:

Det stämmer som motionären skriver att det i dagsläget bedrivs odontologisk forskning i en relativt liten skala i förhållande till övriga forskningsområden. SBU och Socialstyrelsen konstaterade nyligen att det saknas kunskap för en stor del av de behandlingar som genomförs inom tandvården idag. Årligen rör det sig om behandlingar för 20 miljarder kronor, för vilka man inte vet i vilken utsträckning de ger effekt. Ökad forskning inom odontologi är därför en angelägen fråga.

Våren 2011 tog Vetenskapsrådet, SBU, Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting initiativ till en nationell workshop ”Nystart för svensk odontologisk forskning” samt bildandet av en referensgrupp med representanter för universitet, högskolor och tandvårdens aktörer. Syftet är att kartlägga och finna enighet kring de prioriteringar och förändringar som krävs för att den odontologiska forskningen ska stärkas.

Centerpartiet instämmer i motionens andemening om den odontologiska forskningens betydelse. Att det idag finns omfattande kunskapsluckor kring de behandlingsmetoder som tillämpas i tandvården förefaller inte patientsäkert. Centerpartiet ställer sig därför positiv till att förtydliga forskningsuppdraget i Tandvårdslagen.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-sats:

Att forskningen om odontologi skrivs in i Tandvårdslagen på motsvarande sätt som i hälso- och sjukvårdslagen.

Partistämman beslutade att anse följande att-sats besvarad:

5.13

ELÖVERKÄNSLIGHET, MOTION NR 5.14

5.14 Att Centerpartiet ställer sig likgiltigt inför elöverkänslighet.

Motionsyttrande:

Precis som motionären påpekar är det viktigt att vård och omsorg som ska finansieras offentligt har stöd i vetenskapen. Detta slås också fast i Centerpartiets idéprogram. Dagens vetenskapliga läge ger skäl att ifrågasätta om det finns tillräcklig evidens för att påvisa existensen av elöverkänslighet. Centerpartiet delar därför andemeningen i motionen, men anser inte att det krävs ett särskilt ställningstagande i frågan.

Partistämman beslutade att anse följande att-sats besvarad:

5.14

SJUKA KROPPSIDEAL, MOTION 5.15

5.15 Att förbjuda exploatering av fotomodeller med BMI under 18.

Motionsyttrande:

Centerpartiet instämmer i att de ofta mycket smala modeller som förekommer inom modebranschen sannolikt bidrar till att förmedla bilder som kan påverka unga kvinnor negativt. Dagens smala ideal har en koppling till utbredningen av anorexi och andra ätstörningar. Även om en större mångfald inom modebranschen vore önskvärd, anser inte Centerpartiet att ett förbud att använda sig av fotomodeller med ett visst BMI är rätt väg att gå. Samhället har ett gemensamt ansvar för upprätthållandet av dagens skönhetsideal, som inte kan tillskrivas enbart

modeindustrin. Mer diskussion och samtal i den offentliga debatten och människor emellan kan bidra till utvecklingen av mer mångsidiga ideal.

Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:

5.15

LOV I FÄRDTJÄNST, MOTION NR 5.16 – 5.18

Motionärerna påpekar att det idag förekommer olika problem med färdtjänst och sjukresor och menar att ökad valfrihet skulle ge en möjlighet för kunderna att välja bort leveratörer med dålig kvalitet.

5.16 Att Centerpartiet ska verka för att lagen om valfrihet även omfattar detta område.

5.17 Att för att visa på möjligheten att genomföra en sådan utvidgning föreslår vi att Region Skåne utses som försöksregion för LOV inom färdtjänst, sjukresor och andra turbundna resor.

5.18 Att Region Skåne utses som försöksregion för LOV inom färdtjänst och sjukresor.

Motionsyttrande:

Centerpartiet instämmer i motionärernas resonemang. Den valfrihet som LOV har medfört har stärkt människors möjligheter att både välja och välja bort. På så sätt är LOV en viktig reform för att öka patientmakt och demokrati inom vård och omsorg. Införandet av LOV inom exempelvis primärvården har gett goda resultat vad gäller såväl kvalitet som tillgänglighet och patienterna är mer nöjda med vården idag än innan vårdvalet.

Centerpartiet anser att LOV inom färdtjänst skulle ha goda förutsättningar att förbättra kvaliteten på området. Centerpartiet har sedan tidigare tagit ställning för att LOV utökas till nya områden – däribland färdtjänst – och bör fortsätta att verka för att utvecklingen går i den riktningen.

Partistämman beslutade att anse följande att-satser besvarade:

5.16

5.17

5.18

KOMPETENS INOM VÅRDEN, MOTION NR 5.19 – 5.20

Motion 5.19 föreslår en rad förändringar i utbildningen av specialistsjuksköterskor, i syfte att säkra den framtida kompetensförsörjningen inom denna yrkeskategori. Motionären pekar bland annat på det faktum att sjuksköterskor som specialistutbildar sig inte får någon lön under tiden som en återhållande faktor. Motion 5.20 förordar att sjuksköterskor med några års erfarenhet ska vidareutbilda sig till läkare, i syfte att få bukt med läkarbristen.

- 5.19.1 Att utbildningen till specialistsjuksköterskor även fortsättningsvis ska ges av universitet och högskolor.
- 5.19.2 Att utbildningen ska ges en akademisk examen och skyddad yrkestitel.
- 5.19.3 Att utbildningsanställningar till specialistsjuksköterska inrättas.
- 5.19.4 Att utbildningen till specialistsjuksköterska genomförs till större del i vårdverksamheten som verksamhetsintegrerat lärande.
- 5.20 Att vidareutbildning av sjuksköterskor till läkare startas.

Motionsyttrande:

Motion 5.19 lyfter det mycket angelägna ämnet om den kommande bristen på specialistsjuksköterskor. Behovet av specialistutbildade sjuksköterskor väntas öka de kommande åren – inte minst med anledning av de stora pensionsavgångarna. Samtidigt väljer allt färre sjuksköterskor att vidareutbilda sig. Mellan åren 1995 och 2007 minskade andelen specialistutbildade sjuksköterskor i landet från 67 till 49 procent av det totala antalet sjuksköterskor

Vårdförbundet säger sig se flera uppenbara orsaker till varför antalet specialistsjuksköterskor minskar. Bland annat pekar man på att sjuksköterskornas specialistutbildning till skillnad från specialistläkarutbildningen inte genomförs med lön, vilket innebär att sjuksköterskan oftast måste ta studielån. Vårdförbundet menar också att det idag ofta saknas specifika ansvarsområden till sjuksköterskor med specialistkunskap.

Forskning visar att antalet sjuksköterskor med hög kompetens har en stark koppling till att vården blir mer säker och effektiv. Fler specialistsjuksköterskor resulterar i färre vård dagar, lägre dödlighet och lägre kostnader. Att skapa bättre incitament för sjuksköterskor att vidareutbilda sig skulle därför vara gynnsamt både för patienter och ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Centerpartiet instämmer i motionärens åsikt om att det krävs bättre förutsättningar för att öka antalet specialistsjuksköterskor. Det gäller inte minst möjligheten för sjuksköterskor att vidareutbilda sig med lön. Då omkring 80 procent av alla sjuksköterskor är kvinnor är även detta en viktig jämställdhetsaspekt.

Centerpartiet anser också i likhet med motionären att specialistsjuksköterskeutbildningen ska ligga kvar hos universitet och högskolor. Även Vårdförbundet förordar detta, då sjuksköterskan genom sin universitetsutbildning får ett vetenskapligt förhållningssätt och behörighet till forskarutbildning, och har nyligen lagt ett förslag till ny specialistsjuksköterskeutbildning som både ger en trygg anställning och akademisk utbildning.

Många sjuksköterskor väljer redan idag att vidareutbilda sig till läkare. Centerpartiet ser positivt på detta. Det stämmer som det framförs i motion 5.20 att det idag och framöver kommer att fattas läkare. Sannolikt kommer dock bristen på sjuksköterskor – i synnerhet specialistutbildade sådana – vara ännu större än läkarbristen. Att förordna vidareutbildning av sjuksköterskor till läkare som en åtgärd för att säkra kompetensförsörjningen av läkare ser därför inte Centerpartiet som ett hållbart alternativ. Det har redan skett en betydande utökning av antalet platser på läkarutbildningen. En viktig aspekt i sammanhanget är även arbetskraftsinvandring av vård- och omsorgsutbildad personal.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-satser:

- 5.19.1 att utbildningen till specialistsjuksköterskor ska även fortsättningsvis ges av universitet och högskolor.
- 5.19.2 att utbildningen ska ges en akademisk examen och skyddad yrkestitel.
- 5.19.3 att utbildningsanställningar till specialistsjuksköterska inrättas.
- 5.19.4 att utbildningen till specialistsjuksköterska genomförs till större del i vårdverksamheten som verksamhetsintegrerat lärande.

Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:

5.20

LSS, MOTION NR 5.21 – 5.22

Motion 5.21 föreslår ett förstatligande av LSS-verksamhet (Lagen om Stöd och Service).

Motionärerna menar att det mellan stat och kommun delade huvudmannaskapet för LSS leder till ojämlikhet mellan kommunerna, samt att den statliga finansieringen inte motsvarar kostnadsökningen. Motion 5.22 menar att möjligheten att bli beviljad stöd enligt LSS varierar mellan kommunerna och vill därför att lagstiftningen förtydligas. Motionären anser att gränsen för vem som blir beviljad stöd har blivit alltför snäv.

- 5.21.1 Att Centerpartiets partistämman beslutar om att utreda vilka förändringar som är möjliga att genomföra i LSS-systemet, till gagn för den enskilde och för en hållbar finansiering av systemet.
- 5.21.2 Att Centerpartiets distriktsstämma i Stockholms län bifaller motionen och att den sänds till partistämman i Karlstad.
- 5.22.1 Att det utarbetas en ny lagtext som gör att förarbetena till nuvarande lagtext kan efterföljas.
- 5.22.2 Att lagstiftningen inom LSS blir så tydlig så att det inte blir skillnader mellan kommunerna för att få rätt till LSS, däremot kan innehållet variera.
- 5.22.3 Att definitionen kring varaktigt funktionshinder innebär att fler symtom ex. narkolepsi har rätt till LSS.

Motionsyttrande:

I LSS-kommitténs slutbetänkande som presenterades 2008 föreslogs en rad förändringar – däribland ett statligt huvudmannaskap. Kommittén konstaterade att dagens delade huvudmannaskap har medfört flera problem. Exempelvis måste kommunerna bidra till finansieringen av assistansersättning även åt personer som de själva inte har utrett. Detta leder även ofta till administrativt dubbelarbete hos stat och kommuner.

Centerpartiet anser att det finns klara fördelar med ett förstatligande av assistansen och Centerpartiet har tidigare tagit ställning för detta. Precis som motionärerna i motion 5.21 påpekar skulle det sannolikt leda till större jämlikhet och mer behovsanpassning. En ensam huvudman är dessutom administrativt betydligt enklare. Centerpartiet anser därför att Centerpartiet även fortsättningsvis bör driva frågan om ett förstatligande av LSS i enlighet med LSS-kommitténs förslag.

Det grundläggande syftet med lagen om stöd och service (LSS) är ge möjlighet åt personer med funktionsnedsättning att leva som andra. Personlig assistans enligt LSS ska beviljas den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder exempelvis behöver hjälp med sin personliga hygien, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra. På så sätt är LSS kopplat till behov – inte specifika diagnoser.

Statistiken visar att det skett en ökning av beviljningar för assistans. Samtidigt har det förekommit ett flertal enskilda fall där personer med behov av assistans har fått avslag av Försäkringskassan.

2012 gav Regeringen därför Inspektionen för Socialförsäkringen (ISF) i uppdrag att ta fram ett säkrare underlag för att bedöma hur tillämpningen av reglerna om grundläggande behov i assistansersättningen har utvecklats över tid och vad utvecklingen beror på. Slutrapport av uppdraget sker 2014.

Sedan 2011 finns ett nytt bedömningsinstrument för personlig assistans, som Socialstyrelsen har utvecklat i samarbete med Försäkringskassan. Bedömningsinstrumentet syftar till att systematisera utredningsarbetet och stödja handläggaren när behovet av personlig assistans ska utredas och bedömas. Försäkringskassan fick i budget för 2013 ökade anslag för att förbättra sina system för bedömning av personlig assistans, bland annat genom förbättrat IT-stöd. Anslagen ska gå till investeringar i IT-system och för personal som ska arbeta med att förstärka handläggning och kontroll av assistansärenden

Centerpartiets utgångspunkt är att alla som är i behov av assistans ska också få det. Det är viktigt att intentionen med LSS ligger fast, det vill säga att möjligheten för personer med funktionsnedsättning ska kunna leva som andra.

Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:

5.22.3

Partistämman beslutade att anse följande att-satser besvarade:

5.21.1

5.21.2

5.22.1

5.22.2

OM VÅRDUTFALL, MOTION 5.23

Motionärerna yrkar på att det ska utvecklas nya ersättningsmetoder som tar bättre hänsyn till vårdutfall. Motionärerna menar att utfallet av vården speglar vårdkvalitet på ett bättre sätt än exempelvis antalet hembesök eller kötid.

5.23.1 Att Centerpartiet tillsätter en utredning för att undersöka möjligheterna att ersättningen till samtliga aktörer i vården även baseras på vårdutfall.

5.23.2 Att Centerpartiet ska arbeta för att utveckla fler och bättre mätmetoder för vårdutfall och stödja de initiativ som är tagna för att mäta vårdutfall idag.

Motionsyttrande:

Motionärerna beskriver den angelägna frågan om hur ersättningarna till hälso- och sjukvården kan utformas för att uppnå högre kvalitet. I takt med de medicinsk-tekniska framsteg som ständigt sker blir hälso- och sjukvården allt dyrare. Tillsammans med den ökade medellivslängden utgör detta en mycket positiv utveckling, som dock ställer höga krav på att utnyttja resurserna på ett mer effektivt och ansvarsfullt sätt.

Idag används olika ekonomiska modeller för att ersätta hälso- och sjukvården utifrån en rad parametrar såsom kvalitet, tillgänglighet och vårdtyngd. Att hitta ersättningsmodeller som styr rätt är en utmaning. Olika modeller omprövas och förfinas ständigt för att utfallet ska bli så bra som möjligt.

En utmaning i sammanhanget är svårigheten i att beskriva och följaktligen ersätta kvalitet och diagnostyngd. Två patienter med en och samma diagnos kan ha helt olika vårdtyngd – den ena kan vara svårt sjuk och kräva omfattande insatser, medan den andre är nästan symptomfri. Likaså är kvalitet ofta ett diffust begrepp. Idag kan kvalitet definieras utifrån exempelvis patientenkäter, inrapporteringsgrad till olika kvalitetsregister, följsamhet till nationella riktlinjer med mera.

Ersättning efter vårdutfall används idag på vissa håll inom hälso- och sjukvården där detta är möjligt. Exempelvis används detta inom vissa vårdvalssystem, där vårdgivaren får ersättning

utifrån hur väl operationen lyckats återställa patienten. Att ersätta enligt denna princip bör eftersträvas inom de områden där det är möjligt. Samtidigt finns det diagnoser och åkommor där sådana ersättningsmodeller inte är lämpliga. När det exempelvis gäller kroniskt sjuka är det inte relevant att mäta huruvida patienten blir frisk eller ens får lindrigare symptom. I det fallet är ofta begrepp som god omvårdnad viktigare.

Centerpartiet instämmer i motionärernas åsikt om att ersättningssystemen i hälso- och sjukvården bör få större inslag av kvalitet. Politiker och förvaltningar måste vässa sin förmåga att formulera relevanta kvalitetskrav och modeller som styr rätt. Utmaningen är att få en fungerande kedja – från kravspecifiering till uppföljning och snabba åtgärder när brister upptäcks.

Kvaliteten kan säkras genom ett samspel mellan god styrning och uppföljning samt patientens val. Såväl som förvaltningar som ansvarig myndighet Socialstyrelsen har ansvar för uppföljning av den rent medicinska kvaliteten. Det är också viktigt att betona patientens roll i att säkerställa kvalitet genom den möjlighet att välja vårdmottagning som finns sedan införandet av Lagen om Valfrihet 2008. Genom patientens val måste vårdmottagningar som inte håller måttet vad gäller tillgänglighet, bemötande med mera förbättra sin kvalitet eller bli utkonkurrerade.

Partistämman beslutade att anse följande att-satser besvarade:

5.23.1

5.23.2

**ÖKA FORSKNINGEN FÖR METODER SOM KAN MINSKA DEN VÄXANDE PSYKISKA OHÄLSAN
BLAND KVINNOR OCH TJEJER, MOTION 5.24**

5.24 Att öka forskningen för metoder som kan minska den växande psykiska ohälsan bland kvinnor och tjejer.

Motionsyttrande:

Motionärerna lyfter ett mycket angeläget ämne. Centerpartiet delar motionärernas syn på kvinnors ökade psykiska ohälsa som ett allvarligt fenomen. Ökade sjukskrivningar och ojämlikheten mellan mäns och kvinnors ohälsa är ett ohållbart problem som vittnar om att omfattande åtgärder krävs. Forskning visar att skillnader finns även mellan andra grupper – till exempel bland låg- och högutbildade.

Precis som motionärerna framhåller, hänger en stor del av orsakerna till kvinnors ohälsa ihop med effekterna av dagens familjebildningsmönster. Barnafödande har en slående påverkan på hur mycket obetalt hemarbete som män respektive kvinnor utför, visar bland annat statistik från SCB. I genomsnitt utför kvinnor fem timmar mer obetalt arbete under en vecka, vilket under ett helt år uppgår till 6,5 arbetsveckor. Kvinnors vardagsliv har därför stor potential att underlättas genom reformen om avdrag för hushållstjänster (RUT). Centerpartiet anser att det bör undersökas hur reformen kan stärkas.

Forskning visar tydligt att en jämnare fördelning av föräldrapenningen minskar sjukskrivningarna bland kvinnor. Ett mer jämställt uttag av både föräldraförsäkringen och den tillfälliga föräldrapenningen för vård av sjukt barn (VAB) skulle sannolikt därför få goda effekter på kvinnors hälsa. Centerpartiet anser att samhället bör premiera ett jämställt uttag av såväl föräldradagarna som VAB-dagarna, i enlighet med vad som föreslås i det jämställdhetspolitiska programmet.

Motionärerna lyfter även vikten av ett mer hälsosamt arbetsliv, vilket Centerpartiet delar. Att skapa en mer inkluderande arbetslinje handlar om att se till att alla som kan och vill arbeta också får arbeta. En viktig aspekt på detta är att se till att arbetslivet främjar och inte motverkar hälsa, välbefinnande och utveckling. Inom arbetslivsområdet krävs både förebyggande och främjande åtgärder. Det bör därför undersökas hur det kan bli mer lönsamt för företag att bedriva företagshälsovård. Kunskapen om arbetsmiljö och ledarskap behöver också öka bland chefer i hela arbetslivet.

Försäkringskassan fick nyligen ett uppdrag att undersöka varför kvinnor har dubbelt så hög sjukfrånvaro som männen. Uppdraget går bland annat ut på att undersöka vilken roll jämställdhetsfrågorna har i sammanhanget, samt kartlägga sjukdomar som bara drabbar kvinnor.

Även om alla orsaker sannolikt inte är helt och hållet kända, finns det redan idag omfattande kunskap kring varför kvinnor tycks lida av psykisk ohälsa i högre grad än män. Utmaningen ligger i att omsätta kunskapen i praktiken.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-sats:

att Centerpartiet verkar för att utreda lämpliga satsningar på kvinnor och flickors psykiska ohälsa.

Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:

5.24

INFÖRA EN BOSTADSGARANTI FÖR VÅLDSUTSATTA PERSONER OCH DERAS BARN, MOTION 5.25

Motionärerna framhåller att det idag ofta är fullt hos landets kvinnojourer, vilket bottnar i att våldsutsatta personer och deras barn alltför ofta blir kvar hos kvinnojourerna längre än de egentligen behöver akut skydd på grund av att de saknar eget boende. Detta medför i sin tur att kvinnor i behov av akut skydd på jourerna inte får plats då de är upptagna av kvinnor och barn utan tillgång till annan bostad.

5.25 Att införa en bostadsgaranti för våldsutsatta personer och deras barn i samtliga kommuner, som efterlevs utan onödiga fördröjningar.

Motionsyttrande:

Motionärerna pekar på en bekymmersam situation. De skyddade boendena måste i första hand bereda plats åt kvinnor och barn som är i akut behov av dem.

Mäns våld mot kvinnor har varit en prioriterad fråga sedan Alliansregeringen tillträdde 2006. Sedan 2007 har kommunerna en lagstadgad skyldighet att ge våldsutsatta kvinnor stöd och skydd. Drygt 200 miljoner kronor anslogs åt kommunerna de första åren för att stödja genomförandet. Socialstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att även fortsättningsvis stötta utvecklingen av socialtjänstens verksamhet för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld samt verka för ett mer långsiktigt och strategiskt arbete på området.

Att de berörda kvinnorna och barnen inte har någon bostad att flytta till bottnar i ett grundproblem som handlar om den bostadsbrist som råder i många av landets kommuner. Att införa en statlig boendegaranti för samtliga kommuner för att garantera att kommunen tar sitt ansvar är lovvärt, men riskerar att bli utan effekt då vissa kommuner inte kan klara att leva upp till garantin eftersom bostäder saknas. Att sätta upp regler för reglernas skull är på lång sikt inte hållbart. Grundproblemet med bostadsbristen kvarstår och löses inte av tvång. Vad som behövs är först och främst en nyproduktion av bostäder. Kortsiktigt kan dock problemet lösas med att skapa en vit andrahandsmarknad för bostäder, genom olika incitament för privatpersoner att hyra ut hela eller delar av sin bostad.

Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:

5.25

VINSTER I VÅLFÄRDEN, MOTION 5.26 – 5.27

- 5.26 Att regelverket för privata aktörer inom vård, skola och omsorg görs om så att de ursprungliga intentionerna om ökad valfrihet och mångfald bibehålls medan avarterna tas bort.
- 5.27.1 Att Centerpartiet verkar för att endast ideella föreningar och stiftelser ska få bedriva privat vård.
- 5.27.2 Att enda undantaget görs för ekonomiska föreningar och aktiebolag under villkor att vinstutdelning eller återbäring enligt stadgarna inte kan äga rum.

Motionsyttrande:

Centerpartiet instämmer i att den stundtals onyanserade debatten om vinstdrivande riskerar att misstänkliggöra privat vård och omsorg. Många felaktigheter och myter har florerat i vinstdebatten, vilket sannolikt påverkat befolkningens uppfattningar kring privat verksamhet.

Samtidigt uppger människor att de värderar fortsatt valfrihet inom vården högt. Att tillåta privata utförare i vården är en förutsättning för att det ska finnas fler vårdcentraler, äldreboenden, barnvårdscentraler och hemtjänstutförare att välja mellan, vilket skapar en vård och omsorg som är anpassad efter människors behov.

Centerpartiet har tidigare slagit fast att valfrihetssystem som regel är att föredra framför upphandlingar enligt LOU (Lagen om Offentlig Upphandling) vad gäller vårdsverksamhet. Medan LOV (Lagen om Valfrihet) ger valfrihet och kvalitetskonkurrens innebär LOU oftast att den aktör som kan utföra uppdraget till lägsta pris vinner.

Den genomsnittliga nivån på rörelsemarginalen för de största vård- och omsorgsföretagen är lägre än i näringslivet i övrigt. Trots detta har det förekommit fall av så kallad avancerad skatteplanering. Regeringen undersöker därför hur ett regelverk som kan förhindra detta kan utformas.

Centerpartiet delar inte den syn på vinstdrivande verksamhet i hälso- och sjukvården som framförs i motion 5.27. Flera undersökningar pekar på att inträdet av privata aktörer i vården

har bidragit till ökad kvalitet och tillgänglighet. Konkurrensverket konstaterade till exempel nyligen att tillkomsten av fler privata alternativ utmanar de offentliga, vilket leder till att båda ökar sin kvalitet gentemot patienterna. Mycket tyder på att inträdet av de privata utförarna sätter tryck på såväl varandra som de offentliga verksamheterna att förbättra sin kvalitet samt införa nya metoder och tekniker

Centerpartiet vill att vården, liksom övriga delar av välfärden, ska kunna utföras av en mångfald av aktörer – såväl offentliga som privata och ideella. Mångfalden bidrar till ökad valfrihet för den enskilde individen, vilket är en viktig grundbult för Centerpartiets välfärdspolitik.

Centerpartiet ser positivt på att vårdpersonal och andra entreprenörer kan starta eget företag och förverkliga sina idéer om hur verksamheten kan bedrivas bättre. Möjligheten att gå med vinst är en förutsättning för att företagen ska kunna växa, anställa fler medarbetare, utöka verksamheten eller bygga upp en buffert för svåra tider. Vårdföretagens ägare är dessutom ansvariga vid en eventuell ekonomisk förlust.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

5.27.1

5.27.2

Partistämman beslutade att anse följande att-sats besvarad:

5.26

MISSBRUKS- OCH BEROENDEVÅRDEN, MOTION NR 5.28 – 5.30

Motion 5.28 beskriver en rad problem inom beroende- och missbruksvården, framför allt vad gäller det delade ansvaret mellan kommun och landsting. I motion 5.30 föreslås ett gemensamt huvudmannaskap mellan kommuner och landsting för personer med missbruksproblematik och psykiskt funktionshindrade. Motionären argumenterar utifrån de gränsdragningsproblem som kan uppstå vid ett delat ansvar.

5.28.1 Att det ska införas en förstärkt vårdgaranti för personer som söker hjälp för missbruk och beroende.

- 5.28.2 Att skapa ett nationellt register över beroendemottagningar som görs åtkomligt för både allmänhet och profession.
- 5.28.3 Att landstinget skall anordna enhet för tillnyktring. Huvudansvaret för förvaring och tillsyn vid polisens omhändertagande enligt LOB ska ligga hos landstinget.
- 5.28.4 Att ansvaret för vård av riskbruks- missbruks- och beroendepatienter överförs helt på vården (landstinget).
- 5.28.5 Att kommunen skall ansvara för stöd till boende, sysselsättning och försörjning vid beroendeproblematik.
- 5.28.6 Att om en person är i behov av insatser från både kommun och landsting ska kommunen ha det övergripande ansvaret för att upprätta individuell plan.
- 5.28.7 Att en sekretessbrytande bestämmelse skall införas för att möjliggöra insatser och uppföljning från både socialtjänst och sjukvården.
- 5.28.8 Att läkemedelsbehandling mot beroende och missbruk görs mer tillgänglig och accepterad.
- 5.28.9 Att sprutbytesverksamhet skall erbjudas över hela landet.
- 5.29 Att Centerpartiet verkar för statliga direktiv att införa sprutbyte i hela landet.
- 5.30.1 Undertecknad anser att Centerpartiet ska arbeta för ett gemensamt huvudmannaskap för missbrukare och psykiskt funktionshindrade.
- 5.30.2 Motionen skickas vidare till Centerpartiets riksstämman 2013.

Motionsyttrande:

Motionärerna belyser den viktiga frågan om bristerna inom missbruks- och beroendevården. Flera av de förslag som förs fram i motion 5.28 återfinns i den statliga missbruksutredningen som presenterades 2011. Missbruksutredningen föreslog bland annat ett förändrat huvudmannaskap med ett överförande av ansvaret för missbruksbehandling till landstingen. Centerpartiet tog 2011 ställning för att huvudansvaret för missbruksvården ska ligga hos landstinget samt för flera andra förslag från missbruksutredningen.

Centerpartiet delar den syn på vikten av ett förbättrat samarbete vad gäller vård och behandling för personer med missbruksproblematik som framförs i motion 5.28 och 5.30. Forskning visar att

orsaken till missbruk i hög grad bottnar i biologiska orsaker och att majoriteten av missbrukarna lider av en psykisk eller somatisk sjukdom.

Riksdagen har nyligen fattat beslut om ett oförändrat huvudmannskap för missbruksvården. Däremot antogs med propositionen nya ändringar i hälso- och sjukvårdslagen och i socialtjänstlagen, som innebär en skyldighet för landsting och kommuner att ingå gemensamma överenskommelser om samarbete vad gäller personer som missbruksproblematik. Syftet med ändringarna är att förbättra samverkan mellan landsting och kommuner för att bättre tillgodose behovet av vård, stöd och behandling för målgruppen. En annan förändring Centerpartiet vill se är att huvudansvaret för tillnyktring flyttas över till landstingen.

Vad gäller boende och sysselsättning för patientgruppen anser Centerpartiet att ansvaret även fortsättningsvis bör ligga på kommunerna. Bostäder och sysselsättning ligger i mångt och mycket inom ramen för kommunernas uppdrag och kompetens. Därför vore det oklokt att lägga över ansvaret på landsting och regioner.

Centerpartiet har redan tidigare tagit ställning för sprutbytesprogram. Det är idag tillåtet för landsting att tillsammans med en samverkanskommun starta sprutbytesverksamhet med tillstånd från Socialstyrelsen. Centerpartiet ser positivt på sprutbytesprogram på fler håll i landet – beslutet om att starta verksamhet är dock upp till varje enskilt landsting eller region att fatta.

Partistämman beslutade att anse följande att-satser besvarade:

5.28.1

5.28.2

5.28.3

5.28.4

5.28.6

5.28.7

5.28.8

5.29

5.30.1

5.30.2

BIDRAG TILL GLASÖGON FÖR BARN OCH UNGDOMAR, MOTION 5.31

- 5.31.1 Att det ska utgå ett bidrag till glasögon för barn och ungdomar upp till 18 år.
- 5.31.2 Att bidraget ska var lika över hela landet.
- 5.31.3 Att lämplig nivå för bidraget, är ett barnbidrag 1050 kr per år.
- 5.31.4 Att motionen skickas vidare till centerns partistämman.
- 5.31.5 Att motionen skickas vidare till Östergötlands centerlandstingsgrupp.

Motionsyttrande:

Idag erbjuds bidrag till glasögon för barn och ungdomar av landstingen i varierande grad. Det enda landsting som i dagsläget inte erbjuder någon form av bidrag är Stockholms läns landsting, som dock står i begrepp att införa detta. Majoriteten av landstingen betalar ut ett bidrag till barn upp till 8 år. Några landsting har ett något lägre bidrag som gäller även barn över 8 år till och med 19 år.

Finansiering av hjälpmedel är en fråga som beslutas av respektive landsting. Centerpartiet anser att sådana beslut även fortsättningsvis bör vara upp till landstingen att fatta, bland annat mot bakgrund av betydelsen av det kommunala självstyret. Samtidigt får det inte uppstå orimliga skillnader mellan landstingen. Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har ett viktigt pågående arbete för att skapa mer jämlikhet i hälso- och sjukvården.

I den vuxna befolkningen har omkring tjugo procent behov av glasögon. Bland barn är det sannolikt färre. Om man gör antagandet av femton procent av barnen och ungdomarna mellan 0-19 har behov av glasögon och utgår ifrån det bidrag som föreslås av motionärerna, skulle det innebära en utgift på drygt 300 miljoner kronor årligen.

För den som är berättigad till försörjningsstöd enligt Socialtjänstlagen, är det möjligt att få stöd till utgifter för glasögon. Ett allmänt glasögonbidrag skulle medföra höga kostnader därför ger Centerpartiet den kommunala sektionen i uppdrag att arbeta fram en gemensam och lämplig policy avseende stöd till synhjälpmedel för barn och unga.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-sats:

Att stämman uppmanar kommunala sektionen att arbeta fram en gemensam centerpartipolicy avseende synhjälpmedel för barn och unga.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

5.31.1

5.31.2

5.31.3

5.31.4

5.31.5

SVENSK LÄKARUTBILDNING, MOTION 5.32

Motionären gör gällande att läkare endast studerar symptommedicin samt att läkemedelsbolag bekostar 70 procent av läkarnas vidareutbildning.

- 5.32.1 Att centerpartiet öppnar upp möjligheten för samarbete mellan symptommedicin och alternativ funktionsmedicin, där mycken värdefull forskning redan finns att tillgå.
- 5.32.2 Att centerpartiet ser över den märkliga kopplingen mellan läkares vidareutbildning och läkemedelsbolagen, samt finner ett alternativ till detta.
- 5.32.3 Att centerpartiet öppnar upp till mer likvärdig möjlighet att individuellt kunna välja konventionell behandling eller alternativ sådan.

Motionsyttrande:

Centerpartiets idéprogram slår tydligt fast att hälso- och sjukvården ska baseras på vetenskaplig evidens och beprövad erfarenhet. Det är en viktig princip att samhällets resurser bara ska användas till metoder som bevisligen ger effekt.

Många patienter efterfrågar idag alternativa behandlingsmetoder. Skolmedicinen har mycket att lära av komplementärmedicinens helhetssyn på människan. Möjligheten för patienter att välja alternativa metoder finns dock redan idag.

Det stämmer inte såsom motionären påstår att en betydande del av läkarnas vidareutbildning bekostas av läkemedelsbolag. Läkarnas specialisttjänstgöring samt fortbildning bekostas idag av landstingen och specialistutbildningen är statligt finansierad. Läkareutbildningen är i grunden en naturvetenskaplig utbildning, men har ett bredare fokus än enbart det symptommedicinska, till exempel i form av fysiologi.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Läkemedelsindustriföretagen (Lif) har en överenskommelse som gör upp riktlinjerna för samverkansformer mellan läkemedelsföretag och den offentliga hälso- och sjukvården och dess medarbetare. I överenskommelsen slås bland annat fast att särskild utbildning eller information inom ett visst terapiområde ska vara problemorienterad och inte produktorienterad och ge deltagarna kunskap om allmänna eller specifika sakförhållanden.

Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:

5.32.1

5.32.2

5.32.3

BMI, MOTION 5.33

I motionen föreslås att BMI (Body Mass Index) som mått avskaffas till förmån för midjemått vad gäller vissa förmåner inom ramen för högkostnadsskyddet.

5.33 Att man rekommenderar en ändring reglerna för de förmåner som styrs av BMI till mätning av midjemått.

Motionsyttrande:

BMI är ett sätt att mäta förhållandet mellan längd och vikt för att beskriva om en person till exempel lider av övervikt eller fetma. Forskningen menar att BMI kan ge en viss fingervisning om hälsotillståndet hos en person, men att måttet lämpar sig mindre bra för exempelvis

kroppssbyggare, barn och äldre. Den senaste forskningen tyder också på att det också spelar stor roll var fettet sitter på kroppen.

Även om det sannolikt finns flera fall där det behövs olika variabler för att definiera övervikt, är det inte politikens uppgift att besluta om vilka metoder och mått som används inom hälso- och sjukvården. Socialstyrelsen är idag ansvarig myndighet för att utforma råd och riktlinjer inom hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:

5.33

MOTION OM ATT RÄDDA POLLENPROGNOSERNA, MOTION 5.34

5.34.1 Att Centerpartiet ska verka för att pollenprognoserna tryggas genom en nationell finansiering.

5.34.2 Att motionen sänds vidare till riksstämman.

Motionsyttrande:

Centerpartiet delar motionärens uppfattning om att de pollenmätningar som utarbetas vid landets mätstationer är viktiga. Pollenallergi är den vanligaste allergiformen i Sverige. Enligt Nationella miljöhälsoenkäten 2007 är 26 procent av befolkningen allergiska eller känsliga för pollen. Prognoserna gör det lättare för pollenallergiker att hantera sin livssituation och effekterna av sin allergi.

Palynologiska laboratoriet vid Naturhistoriska riksmuseet är en av flera aktörer som utför pollenmätningar och de medverkar till att finansiera driften av ett antal mätstationer. Staten har sedan 1987 lämnat bidrag till verksamheten med pollenmätningar vid Palynologiska laboratoriet. Trots att landstingen har direkt nytta av verksamheten är det få landsting som är med och finansierar mätningarna. Vissa mätstationer drivs av enskilda landsting.

I mars 2013 fattade regeringen beslut om att anslå 1,3 miljoner för att säkra Naturhistoriska riksmuséets pollenmätningar. Frågan om en långsiktig finansiering av pollenmätningarna bereds just nu inom regeringskansliet.

Partistämman beslutade att anse följande att-satser besvarade:

5.34.1

5.34.2

OMSKÄRELSE, MOTION 5.35-5.36

Motion 5.35 yrkar på att landstingen inte ska finansiera omskärelse av pojkar av religiösa skäl, utifrån principen om religionsfrihet samt individens rätt till sin egen kropp. Motion 5.36 vill att lagstiftningen ändras så att ett förbud mot omskärelse av omyndiga pojkar införs i likhet med förbudet mot kvinnlig omskärelse. Motionärerna anser att omskärelse står i strid med barnets rätt till en oförändrad kropp.

5.35 Att Landstingen inte betalar omskärelse av religiösa skäl. Detta skall betalas av dem som vill ha omskärelsen utförd.

5.36.1 Att distriktsstämman i Stockholms län bifaller motionen.

5.36.2 Att motionen översänds till partistämman.

Motionsyttrande:

Omskärelse är en mångtusenårig tradition, framförallt kopplad till judendomen och islam. Även om omskärelse bara har funnits i Sverige under de senaste hundra åren, är det globalt mycket vanligt. I exempelvis USA omskärs idag 90 procent av alla pojkar. Socialstyrelsen ser på omskärelse som en del av svensk sjukvård som ska erbjudas. Världshälsoorganisationen WHO rekommenderar ingreppet utifrån ett hälsoperspektiv, eftersom det delvis skyddar mot HIV.

Såväl individens rätt till sin egen kropp som principen om en religiöst obunden stat, är viktiga principer som Centerpartiet värnar om. När det gäller frågan om omskärelse av pojkar anser dock Centerpartiet att det är nödvändigt att se till de potentiella konsekvenserna av ett eventuellt förbud.

Att helt förbjuda eller införa särskilda avgifter för omskärelse skulle leda till att flera ingrepp istället skulle utföras utanför sjukvården. Detta skulle innebära stora risker och lidande för barnet. Enligt nuvarande lagstiftning ska omskärelse utföras av en legitimerad läkare eller en person med särskilt tillstånd. Smärtlindring som ombesörjs av legitimerad läkare eller legitimerad sjuksköterska måste alltid användas under ingreppet. Mot bakgrund av detta anser

Centerpartiet att det är angeläget att manlig omskärelse även fortsättningsvis ska vara tillåten, samt finansieras av respektive landsting.

Slutligen vill Centerpartiet slå fast att manlig omskärelse och kvinnlig könsstympning är två vitt skilda saker. Medan manlig omskärelse som utförts professionellt inte medför några medicinska risker eller men, innebär kvinnlig könsstympning ett enormt lidande och kan ge potentiellt livshotande konsekvenser.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

5.35

5.36.1

5.36.2

PROSTATACANCER, MOTION 5.37 – 5.38

5.37 Att receptbelagda läkemedel som ordineras efter canceroperation ska inom det snaraste ingå i högkostnadsskyddet.

5.38.1 Att forskningen kring prostatacancer prioriteras.

5.38.2 Att allmän test av alla män i åldern 50-75 ska snarast införas, så kallad PSA-screening.

Motionsyttrande:

Centerpartiet instämmer i vad som framförs i motion 5.37 om vikten av att ombesörja att patienter ges möjlighet till ett bra tillfrisknande efter avslutad behandling. Vad gäller beslut om vilken typ av läkemedel som ska ingå i högkostnadsskyddet, fattas dessa av ansvarig myndighet som är Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket (TLV). Det är Centerpartiets uppfattning att det varken är eller ska vara politikens ansvar att besluta huruvida specifika läkemedel ska omfattas av högkostnadsskyddet.

Redan idag finns möjligheten att genomgå undersökning för prostatacancer, så kallad PSA-screening. I dagsläget finns dock för lite evidens för att förespråka allmän screening. Varken Socialstyrelsen eller EU:s expertgrupp bedömer att det finns tillräckligt underlag för att rekommendera detta. Socialstyrelsen har en pågående vetenskaplig värdering av PSA-screening i

samband med framtagandet av nationella riktlinjer för prostatacancervården, som ska vara klar under 2013.

En viktig skillnad mellan PSA-screening och bröstcancerscreening är att det vid upptäckten av bröstcancer är närmare 100 procents dödlighet om det inte sker någon behandling. Vid prostatacancer är det nästan tvärtom - en upptäckt prostatacancer orsakar i de allra flesta fall inte död på grund av prostatacancer. Dessutom medför prostatacancerbehandling ofta svåra bieffekter. Det finns alltså en risk för överbehandling och att man gör mer skada än nytta.

Centerpartiet delar vad motion 5.38 framför om att forskning kring prostatacancer i likhet med andra cancerformer är en viktig fråga. Idag är den medicinska forskningen ett särskilt prioriterat område och där ingår också cancerforskning.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

5.37

5.38.2

Partistämman beslutade att anse följande att-sats besvarad:

5.38.1

APOTEKARE, MOTION 5.39 – 5.40

Motion 5.39 föreslår att apotekare ges möjlighet att förnya recept i syfte att minska på antalet läkarbesök.

Motion 5.40 vill att apoteksutbildningen ska förstärkas med en obligatorisk utbildning inom slutenvården. Syftet är att ge apotekare möjlighet att göra läkemedelsgenomgångar med patienter och därefter vidarebefordra informationen till läkarna. Bakgrunden till motionens förslag är det stora antalet äldre som årligen läggs in akut på sjukhus till följd av felaktig läkemedelsanvändning.

5.39 Att man snarast utreder möjligheten att apotekare får förnya recept.

5.40 Att uppdra till riksdagsgruppen att utreda möjligheterna att införa en förstärkning av apotekarutbildningen i enlighet med motionens intentioner.

Motionsyttrande:

Förskrivningsrätten är reglerad enligt Socialstyrelsens föreskrifter och gäller generellt endast läkare. Det finns även vissa yrkesgrupper med begränsad rätt att förskriva läkemedel, exempelvis tandläkare, sjuksköterskor med särskild utbildning i farmakologi och sjukdomslära samt barnmorskor.

Att avlasta sjukvården i den mån det är möjligt, är en angelägen fråga och en lovvärd ambition. Det är dock Centerpartiets uppfattning att förskrivningsrätten även fortsättningsvis ska vara förbehållen läkare samt ovan nämnda yrkeskategorier. Förskrivningsrätten syftar i första hand till patientens trygghet. Detta eftersom förskrivningen av receptbelagda läkemedel bedöms kräva särskild specialistkompetens för en säker hantering, exempelvis vad gäller korrekt diagnostisering av sjukdomstillstånd. Att behålla förskrivningsrätten i dess nuvarande form är därför en patientsäkerhetsfråga.

Motion 5.40 pekar på problemet med de konsekvenser som uppstår av olämpliga kombinationer av läkemedel – något som drabbar främst äldre och multisjuka. Enligt Socialstyrelsen behöver så mycket som en av tio patienter på de medicinska klinikerna i Sverige sjukvård på grund av felaktig läkemedelsbehandling. Förbättrad läkemedelsanvändning är därför en angelägen patientsäkerhetsfråga.

Läkemedelsgenomgångar är ett viktigt verktyg för att uppnå ändamålsenlig och säker läkemedelsbehandling. Idag är det läkare som har det yttersta medicinska ansvaret för läkemedelsgenomgångarna och Centerpartiet anser att detta bör ligga fast.

Läkemedelsgenomgångarna kan dock redan idag i samråd med läkare utföras av andra yrkesgrupper, såsom distriktssjuksköterska eller apotekare. Idag erbjuds till exempel läkemedelsgenomgångar av apotek, där en specialistutbildad apotekare överlägger tillsammans med vårdteamet kring en patient.

Socialstyrelsen har som uppgift att utarbeta en vägledning för hur och när läkemedelsgenomgångar ska genomföras för att ge bästa möjliga effekt. Uppdraget är en del av den nationella läkemedelsstrategin.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

5.39

5.40

PATIENTNÄMNDENS BETYDELSE FÖR PATIENTSÄKERHETEN, MOTION 5.41

Motionären föreslår en förstärkning av de lokala patientnämndernas befogenheter i syfte att stärka kvaliteten för patienten.

- 5.41.1 Att motionen antas av Falkenbergs centerpartiavdelning.
- 5.41.2 Att motionen antas av Falkenbergs krets-, distrikts- och partistämman.
- 5.41.3 Att motionen vidarebefordras till Centerpartiets riksdagsgrupp för vidare behandling i socialdepartementet.

Motionsyttrande:

Motionären tar upp den angelägna frågan om patientsäkerhet och kvalitetssäkring av vården. Sedan Alliansen tog över makten har patientsäkerhet varit en prioriterad fråga. Sedan 2011 finns en patientsäkerhetslag som drar upp riktlinjerna för hur vården ska bli säkrare. Enligt den nya lagen är vårdgivare idag skyldiga att bedriva systematiskt patientsäkerhetsarbete samt utreda händelser i verksamheten som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada. Grava vårdskador ska anmälas av vårdgivaren till Socialstyrelsen enligt Lex Maria.

Varje år gör staten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) upp överenskommelser för patientsäkerhetsarbetet, där landstingen får ta del av stimulansmedel utifrån ett antal grundkrav och indikatorer.

De lokala patientnämnderna har i uppgift att vara till stöd för patienter som utsatts för eller känner sig utsatt för en felbehandling eller ett felaktigt bemötande. Patientnämnden är en oberoende part som förmedlar kontakt mellan parterna. Nämnden sammanställer och återkopplar sina ärenden till berörd verksamhet. Patientnämnden kan redan idag kräva svar av verksamheten om vilka åtgärder de vidtar för att liknande fall inte ska upprepas. De kan även ge uppmaningar till förändringar som verksamheten bör göra. Patientnämnden är därmed en viktig del i landstingens, regionernas och kommunernas ständiga förbättringsarbete för att erbjuda patienten en bättre och säkrare vård.

Juridiska disciplinåtgärder eller åtaganden är Socialstyrelsens uppgift att utdöma vilket Centerpartiet anser att det fortsättningsvis även bör vara.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:
--

5.41.1

5.41.2

5.41.3

VÅRDSKADOR, MOTION 5.42

Motionen tar upp frågan om det stora antalet vårdskador som förekommer i hälso- och sjukvården och yrkar på att resurser satsas för att komma tillrätta med situationen.

5.42 Att sjukvården granskas förutsättningslöst och att man analyserar fram grundorsaker och inte bara listar upp det som vid första anblicken verkar vara fel.

Motionsyttrande:

Motionären lyfter frågan om hur antalet skador som uppkommer i vården kan minska. Enligt en rapport från Socialstyrelsen drabbas nästan nio procent av patienterna i den somatiska sjukhusvården av en vårdskada. Förutom det lidande som drabbar den berörda patienten orsakar även vårdskadorna höga kostnader, som årligen beräknas motsvara 250 000 vårddygn.

Sedan Alliansen tog över makten har patientsäkerhet därför varit en prioriterad fråga. Socialstyrelsen har numera i uppdrag att genomföra årliga mätningar av förekomsten av vårdskador. Syftet är att öka kunskapen om skadorna i vården och därmed öka patientsäkerheten. Sedan 2011 finns en patientsäkerhetslag som drar upp riktlinjerna för hur vården ska bli säkrare. Varje år gör staten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) upp överenskommelser för patientsäkerhetsarbetet, där landstingen får ta del av stimulansmedel utifrån ett antal grundkrav och indikatorer.

Partistämman beslutade att anse följande att-sats besvarad:

5.42

HÄLSOVÅRD FÖR FLYKTINGAR, MOTION 5.43

5.43 Att vi i Sverige ordnar effektivare smittskyddsåtgärder och med hög kvalitet. Vidare bör detta vara obligatoriskt (ej frivilligt) för att undvika spridning av ohälsa ut i landet och mellan flyktingarna.

Motionsyttrande:

Den största källan till spridning av smitta från utlandet till Sverige är svenskar som för med sig sjukdomar från utlandssemestern. Vanligast är semesterande svenska män som smittats med en sexuellt överförbar sjukdom som sedan förs vidare till befolkningen. Smitta som förs vidare i Sverige från flyktingar är däremot ovanligt.

Asylsökande barn och vuxna i Sverige har idag rätt till en hälsoundersökning. Undersökningen är kostnadsfri och erbjuds av varje landsting. Syftet med hälsoundersökningen är att ge hälso- och sjukvården kännedom om eventuella sjukdomar och ohälsa samt att informera om möjligheten att få del av hälso- och sjukvård och tandvård. Alla asylsökande barn har rätt till vård och tandvård på samma villkor som resten av befolkningen. För asylsökande vuxna över 18 år erbjuds kostnadsfri mödravård samt vård och tandvård som inte kan anstå.

Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:

5.43

EMPATI I VÅRDEN, OMSORGEN OCH SKOLA, MOTION 5.44

Motionären föreslår att kommunala och privata välfärdsföretag ska tvingas sälja aktier i företaget åt de anställda, i syfte att ge personalen en mer positiv inställning till arbetet. Motionären menar att många problem uppstår av att personalen i vård och omsorg saknar förmåga att känna empati för vård- och omsorgstagaren.

5.44 Att man snarast utreder möjligheten att lagstifta om ett ägarinflytande hos de anställda inom skola, vård och omsorg.

Motionsyttrande:

Centerpartiet delar motionärens syn på vikten av ett bra och värdigt bemötande av patienter och brukare. Centerpartiets uppfattning är dock att vård- och omsorgspersonal i de allra flesta fall drivs av just empati för människan och ambitionen att ge en god omvårdnad.

Centerpartiet värnar om den möjlighet för anställda inom vård och omsorg att starta och driva egen verksamhet som finns redan idag, till exempel genom lagen om valfrihet (LOV). Att genom lagstiftning tvinga företag att sälja aktier till de anställda skulle dock vara ett orimligt krav.

Utifrån en kvalitetssynpunkt är det viktigaste att ställa tydliga krav och göra noggranna uppföljningar av såväl offentlig som privat verksamhet.

Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:

5.44